

การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์
ประกอบการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพกับวิทยาลัยเทคนิค
ในจังหวัดพระนครและธนบุรี

A Comparative Study of Problem
Concerning the Utilization of Audio-Visual Aids
in Teaching Trade and Industrial Subjects
in the Higher-Level Vocational Schools and Technical Institutes
in Bangkok and Thonburi

โดย

นายอรรรณ เขียวถาวร สส.บ., พ.ม., ค.บ.

006414

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2513

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

นาง น.น.น.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ
..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ ดร.ศรีสง่า กรรณสูต

วันที่ ...!.. เดือน...พ.ค.:ค.:..... พ.ศ. ๒๕๖๓...

วิทยานิพนธ์เรื่อง : การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์
ประกอบการสอน วิชาช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอน
ปลายสายอาชีพกับวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัย : นายอรุณพ เชียรถาวร

แผนกวิชา : โสตทัศนศึกษา

ผู้ควบคุมการวิจัย : อาจารย์ ดร. ศรีสง่า วรรณสุต

วัน เดือน ปี : 20 เมษายน 2513

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อ

1. ศึกษาเปรียบเทียบประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษาของครู-อาจารย์
ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและระดับวิทยาลัยเทคนิค
2. ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนูปกรณ์
ประกอบการสอนของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายสายอาชีพ และระดับวิทยาลัยเทคนิค
3. การศึกษาเรื่องนี้ เพื่อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้โสตทัศนูปกรณ์
ประกอบการสอนวิชาช่างทั้ง 2 ระดับ แยกกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

วิธีวิจัย

เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม
ตอบทั้งหมด 250 คน แบ่งเป็นครู-อาจารย์จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ
3 แห่ง 120 คน วิทยาลัยเทคนิค 3 แห่ง 130 คน การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นส่วน
ประกอบเกี่ยวกับข้อเท็จจริงส่วนทั่ว แสดงในรูปร้อยละ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ
การใช้ และปัญหาเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ ใช้อันดับความสำคัญ น้อยที่สุด มีค่า = 1
น้อย มีค่า = 2 ปานกลาง มีค่า = 3 มาก มีค่า = 4 มากที่สุด
มีค่า = 5 ต่อจากนั้น หาค่าเฉลี่ยปัญหาแต่ละข้อ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง มัธยม

ศึกษาตอนปลายสายอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค ด้วย z -test

ผลของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ครู-อาจารย์ส่วนมากมีประสบการณ์ด้านโสตทัศนศึกษา โดยได้รับการฝึกฝนอบรมด้านโสตทัศนศึกษา ระหว่าง 4 - 6 เดือน

2. ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการด้านต่าง ๆ ในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน ส่วนใหญ่มีความต้องการคล้ายคลึงกัน ที่แตกต่างกัน คือ

2.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ต้องการโสตทัศนอุปกรณ์ประเภทวีดีโอ มากกว่าระดับวิทยาลัยเทคนิค ส่วนระดับวิทยาลัยเทคนิคต้องการโสตทัศนอุปกรณ์ประเภทเครื่องมือ มากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ

2.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ต้องการให้จัดงบประมาณสำหรับโสตทัศนศึกษาและจัดหาสถานที่สำหรับผลิตโสตทัศนอุปกรณ์ไว้โดยเฉพาะ มากกว่าระดับวิทยาลัยเทคนิค

2.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ต้องการความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษามากกว่าระดับวิทยาลัยเทคนิค ส่วนระดับวิทยาลัยเทคนิคต้องการความรู้ในการจัดนิทรรศการมากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ

2.4 ลักษณะการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ มีการวัดผลก่อนนำโสตทัศนอุปกรณ์ไปใช้มากกว่าระดับวิทยาลัยเทคนิค ส่วนระดับวิทยาลัยเทคนิค ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์มากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ

2.5 ระดับวิทยาลัยเทคนิค มีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตโสตทัศนอุปกรณ์ซึ่งเมื่อนำไปใช้แล้วได้ผลไม่คุ้มค่า และมีความลำบากในการจัดหาวัสดุ มากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ

2.6 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ มีปัญหาเกี่ยวกับความลำบากในการควบคุมชั้นขณะใช้โสตทัศนอุปกรณ์ และเกิดความยุ่งยากในการใช้โสตทัศน

อุปกรณ์มากกว่าระดับวิทยาลัยเทคนิค ส่วนระดับวิทยาลัยเทคนิคมีปัญหาเกี่ยวกับบริการ
โสตทัศนูปกรณ์ของหน่วยโสตทัศนศึกษา และปัญหาเกี่ยวกับการเลือกใช้โสตทัศนูปกรณ์ให้
ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอนมากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ

จากผลของการวิจัยเรื่องนี้ ทำให้เห็นว่า สถาบันทั้ง 2 ระดับนี้มีปัญหาและ
ความต้องการด้านต่าง ๆ ในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน คล้ายคลึงกัน ซึ่ง
ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แกกรมอาชีวศึกษา ในการกำหนดนโยบายปรับปรุง
การเรียนการสอนโดยการใช้อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ทั้ง
2 ระดับให้เหมาะสมต่อไป

Thesis Title : A comparative Study of Problems Concerning the Utilization of Audio-Visual Aids in Teaching Trade and Industrial Subjects in the Higher Level Vocational Schools and Technical Institutes in Bangkok and Thonburi.

Name : Mr. Anope Thienthaworn.

Department : Audio-Visual Communication.

Advisor : Dr. Sri-Sanga Karnasoot.

Date : April 20, 1970.

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this study has been made,

1. to compare about the audio-visual education experiences of those who teach Teaching Trade and Industrial Subjects in the Higher-Level Vocational Schools and Technical Institutes,
2. to find out the problems and the need of utilizing of Audio-Visual Aids of those who teach Teaching Trade and Industrial Subjects in the Higher-Level Vocational Schools and Technical Institutes,
3. to give a suggestion for promoting the use of Audio-Visual Aids to teaching in both level which will in advance be hand out to the Department of Vocational Education, Ministry of Education, Thailand.

Procedure

The study was concentrated on the problems that concern utilization of Audio-Visual Aids in teaching Trade and Industrial Subjects in the Higher-Level Vocational Schools and Technical Institutes in Bangkok and Thonburi.

The samples of this study were chosen 120 persons from three Higher-Level Vocational Schools and other 130 persons from three Technical Institutes. An analysis of personal data was presented in percentages and those that concern the need and the problems of Utilizing Audio-Visual Aids, the rating scale and the Z-test techniques were used.

Research Results

1. Most of the teachers had audio-visual education experiences by in-service training program from 4-6 months.

2. The investigation revealed about the needs of utilizing Audio-Visual Aids in teaching that:

- 2.1 The needs of utilizing audio-visual aids of both level were in different ways. The Higher-Level Vocational Schools emphasized materials while Technical Institutes emphasized equipments.
- 2.2 Higher-Level Vocational Schools required budget and production areas more than Technical Institutes.
- 2.3 Those who teach in Technical Institutes required more knowledge about exhibition while Higher-Level Vocational Schools teachers need fundamental knowledge in Audio-Visual Education.
- 2.4 All about utilization of Audio-Visual Aids; selection and evaluation of A.-V. materials and equipments were taken more seriously in the Higher-Level Vocational Schools. In the Technical Institutes students were allowed to take part in utilizing Audio-Visual Aids in teaching.
- 2.5 Technical Institutes faced production problems, worth-

while using, and insufficient materials more than
Higher-Level Vocational Schools.

2.6 Problems about class-controlling while using Audio-
Visual Aids were met and caused differentities in
Higher-Level Vocational Schools. In the Technical
Institutes were facing with servicing program, selec-
tion and utilization.

It is apparent that both levels face with a similar needs
and problems. Therefore the result of this study will give a suggestion
to the authority, the Department of Vocational Education, Ministry of
Education, to set a policy for improving teaching Trade and Industrial
Subjects in both the Higher-Level Vocational Schools and Technical
Institutes in the future.

กิติกรรมประกาศ

การที่วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้ก้าวล่วงไปสู่ความสำเร็จโดยสมบูรณ์ ก็ด้วยความอนุเคราะห์ของ อาจารย์ ดร. ศรีสง่า กรมสวัสดิ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำความคิดในด้านการศึกษาคนควา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ต้นจนสุดท้าย นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้คำแนะนำและช่วยจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยตลอด และ อาจารย์เอมอร ศรีนิลทา ได้กรุณาตรวจข้อบกพร่องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อันเป็นทางให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกสำนึกในคุณานุคุณของอาจารย์ ที่กล่าวนามมาแล้วเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อรณพ เขียวถาวร

สารบัญ

บทคัดย่อ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	7
คำจำกัดความ	7
การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	8
2 การศึกษาโสตทัศนูปกรณ์และวิชาทางอุตสาหกรรม	
ประวัติการใช้โสตทัศนูปกรณ์	17
ความหมายของโสตทัศนศึกษา	19
ความสำคัญและคุณค่าของโสตทัศนูปกรณ์	20
การแบ่งประเภทของโสตทัศนูปกรณ์	26
หลักการใช้โสตทัศนูปกรณ์	28
ความหมายของโสตทัศนูปกรณ์และการสอน	31
วิชาทางอุตสาหกรรม	34

บทที่	หลักการสอนอาชีวศึกษา	42
3	วิธีดำเนินงาน และการรวบรวมข้อมูล	45
4	การวิเคราะห์ และผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม		105
ภาคผนวก		
	หนังสือติดต่อกับการส่งแบบสอบถาม	108
	แบบสอบถามที่ใช้	109

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	แบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน.....	50
2	อายุของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายสายอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค.....	52
3	อายุการทำงานของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและวิทยาลัยเทคนิค.....	54
4	ระดับคุณวุฒิของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยม ศึกษาตอนปลายสายอาชีพและวิทยาลัยเทคนิค.....	56
5	จำนวนครูอาจารย์ที่สอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยม ศึกษาตอนปลายสายอาชีพและวิทยาลัยเทคนิค.....	58
6	ชั่วโมงสอนของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยม ศึกษาตอนปลายสายอาชีพและวิทยาลัยเทคนิค.....	60
7	ประเภทการสอนของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและวิทยาลัยเทคนิค.....	62
8	ประเภทการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมของครูอาจารย์ระดับมัธยม ศึกษาตอนปลายสายอาชีพและวิทยาลัยเทคนิค.....	64
9	ประสบการณ์ การฝึกอบรมทางโสตทัศนศึกษาของครูอาจารย์ผู้สอน วิชาช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและระดับ วิทยาลัยเทคนิค.....	66
10	ระยะเวลาการฝึกฝนอบรมด้านโสตทัศนศึกษาของครูอาจารย์ผู้สอน วิชาช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและ วิทยาลัยเทคนิค.....	68

11	เปรียบเทียบความต้องการใช้ทัศนูปกรณ์ประเภทวัสดุประกอบการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและระดับวิทยาลัยเทคนิค	70
12	เปรียบเทียบความต้องการใช้ทัศนูปกรณ์ประเภทเครื่องมือประกอบการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและระดับวิทยาลัยเทคนิค	77
13	เปรียบเทียบความต้องการใช้ทัศนูปกรณ์ประเภทกิจกรรมประกอบการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค	81
14	เปรียบเทียบความต้องการปรับปรุงทัศนศึกษาของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและระดับวิทยาลัยเทคนิค	83
15	เปรียบเทียบความต้องการเสริมความรู้เกี่ยวกับทัศนศึกษาของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและระดับวิทยาลัยเทคนิค	86
16	เปรียบเทียบลักษณะการใช้ทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพและวิทยาลัยเทคนิค	90
17	เปรียบเทียบปัญหาการผลิตทัศนูปกรณ์ของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม.....	93
18	เปรียบเทียบปัญหาการเลือก และการใช้ทัศนูปกรณ์ของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ และวิทยาลัยเทคนิค	97